1. En lovpligtig afgift, der udgør en skattelignende afgift, som opkræves efter de samme regler for indenlandske og importerede varer, og hvis provenu udelukkende anvendes til fordel for indenlandske varer — således at de heraf følgende fordele fuldt ud opvejer den byrde, der er pålagt disse varer — er en afgift med tilsvarende virkning som told, der er forbudt ved traktatens artikel 9 og 12. Hvis fordelene kun opvejer en del af den byrde, der er pålagt de indenlandske varer, er afgiften en diskriminerende intern afgift efter traktatens artikel 95, hvis opkrævning er forbudt med hensyn til den del af dens beløb, der anvendes til fordel for indenlandske varer. Den omstændighed, at afgiften opkræves af importerede varer uden fradrag af nationale afgifter, der ganske vist svarer til denne, men er underlagt en selvstændig national lovgivning, og som rammer de samme varer i udførselsmedlemsstaten, kan ikke i sig selv begrunde, at denne afgift bliver uforenelig med traktatens artikel 95.

2. Opkrævning af en lovpligtig afgift, der udgør en skattelignende afgift — som opkræves efter de samme regler for indenlandske og importerede varer, og hvis provenu udelukkende anvendes til fordel for indenlandske varer — kan udgøre en statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, hvis betingelserne for at anvende traktatens artikel 92 er opfyldt, idet det alene tilkommer Kommissionen at kontrollere dette efter den procedure, der er fastlagt ved traktatens artikel 93, og under Domstolens kontrol.

RETSMØDERAPPORT
i sag C-72/92 *

I — Den omtvistede nationale lovgivning, hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

1. Den tyske lov af 26. juni 1969 (BGBl. I, s. 635), som bekendtgjort den 8. november 1976 (BGBl. I, s. 3109), bestemmer bl.a. følgende:

»*§ 1 — Retlig form*

Der oprettes en fond for markedsføring af produkter fra tyske landbrugs-, skovbrugs- og levnedsmiddelvirksomheder (afsætningsfond) i form af en offentligretlig institution med hjemsted i Bonn.

* Processprog: tysk.

§ 2 — Formål

1. Afsætningsfonden har til formål at fremme afsætning og anvendelse af produkter fra tyske landbrugs-, skovbrugs- og levnedsmiddelvirksomheder ved centralt at opbygge og pleje markeder i Tyskland og i udlandet ved hjælp af moderne midler og metoder.

2. Til gennemførelse af sit formål ... støtter afsætningsfonden sig på en central organisation, der har til opgave at fremme afsætning og anvendelse af produkter fra tyske landbrugs-, skovbrugs- og levnedsmiddelvirksomheder og kan ikke for egen regning virke med økonomisk vinding for øje ...

3. Til gennemførelse af sit formål, for så vidt dette vedrører prisforholdene på markedet, støtter afsætningsfonden sig på en særlig central organisation. Denne organisation skal forbedre gennemskueligheden på markedet ved at tjene samtlige erhvervsdrivendes interesser.

4. Til gennemførelse af sit formål stiller afsætningsfonden midler til rådighed for de organisationer, der er omhandlet i stk. 2 og 3 ...

§ 10 — Finansiering

1. Forbundsstaten udbetaler som tilskud til fonden ... Andre midler indbetales til afsætningsfonden i form af bidrag som omhandlet i de følgende stykker.

2. Bidragene opkræves i landbrugs-, skovbrugs- og levnedsmiddelsektoren efter reglerne i stk. 3 til 8.

3. Bidraget andrager ...

...

9) For så vidt angår virksomheder, der med henblik på kontrol frembyder kød af dyr, der er slagtet med kommercielt formål

...

1 DM pr. svin

...«

2. Selskabet Scharbatke GmbH driver et slagteri og en kødgrossistvirksomhed. Mellem maj og august 1985 blev der slagtet 11 599 svin i selskabets slagteri, og disse blev frembudt for kødkontrollen. Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at disse svin for de flestes vedkommende hidrørte fra Nederlandene, hvor de havde været underkastet en national afgift bestemt til finansiering af salgsfremmende foranstaltninger for nederlandske landbrugsprodukter og levnedsmidler, og at Scharbatke bragte dette svinekød på markedet under betegnelsen »kød af hollandske svin«.

3. Ved afgørelse af 24. oktober 1985 afkrævede de tyske myndigheder det pågældende selskab betaling af et samlet beløb på 11 867,80 DM i medfør af § 10, stk. 3, nr. 9, i ovennævnte tyske lov. Efter at selskabet havde fået afslag på sin klage, anlagde det sag i anledning af denne afgørelse.

4. Verwaltungsgericht Frankfurt am Main, som sagen er indbragt for, har udtrykt alvorlige tvivl vedrørende disse bidrags foreneleighed med fællesskabsbestemmelserne.

5. Den nationale ret anser det først og fremmest for muligt, at der kan foreligge en tilsidesættelse af EØF-traktatens artikel 9 og 12. Under henvisning til Domstolens domme af 18. juni 1975 (sag 94/74, IGAV, Sml. s. 699) og 25. maj 1977 (sag 77/76, Cucchi, Sml. s. 987) fastslår den, at betingelserne ifølge disse domme er opfyldt i den foreliggende sag, idet den økonomiske fordel ved de pågældende bidrag alene kommer indenlandske produkter til gode. Retten bemærker, at Domstolen allerede har haft lejlighed til at tage stilling til ordningen med den pågældende afsætningsfond i forbindelse med dommen af 22. marts 1977 (sag 78/76, Steinike, Sml. s. 595), og at den ikke heri har fastslået tilsidesættelse af fællesskabsretten på grundlag af synspunktet om afgifter med tilsvarende virkning som told. Verwaltungsgericht kan dog se en vis modsætning mellem denne dom og de to ovennævnte domme.

6. For så vidt angår en eventuel anvendelse af EØF-traktatens artikel 95 i det foreliggende tilfælde henviser Verwaltungsgericht til de principper, der er fastslået i Domstolens dom af 5. maj 1982 (sag 15/81, Schul, Sml. s. 1409), idet den bemærker, at det sagsøgende selskab allerede har betalt tilsvarende afgifter i Nederlandene.

7. Den nationale ret anser det endelig for muligt, at opkrævningen af de pågældende bidrag kan være uforenelig med traktatens artikel 92 og 95 om statsstøtte og spørger, om den har kompetence til at tage disse bestemmelser i betragtning i sin afgørelse. Den henviser i denne henseende til Domstolens praksis, bl.a. dom af 25. juni 1970 (sag 47/69, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 73, org. ref.: Rec. s. 487), hvoraf fremgår, at en statslig støtteforanstaltning kan være uforenelig med fællesmarkedet på grund af den måde, hvorpå den finansieres, bl.a. når den har en beskyttende virkning, der rækker ud over støtten i egentlig forstand.

8. På baggrund af disse betragtninger har Verwaltungsgericht Frankfurt am Main derfor ved kendelse af 11. december 1991 udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er en indenlandsk afgift på kød af slagtede svin fra en anden medlemsstat, der afsættes under en produktionsbetegnelse, som henviser til slagtesvinenes oprindelsesland, en 'afgift med tilsvarende virkning som told', jf. EØF-traktatens artikel 9 og 12, når den indenlandske afgift ganske vist også opkræves af slagtekød fra hjemmemarkedet, men udelukkende indbetales til en fond, hvis lovbestemte eneste formål er at fremme afsætning og anvendelse af produkter fra indenlandske landbrugs-, skovbrugs- og levnedsmiddelvirksomheder?

2) Såfremt det første spørgsmål besvares benægtende:

Er en afgift som anført i første spørgsmål en indirekte pålagt højere intern afgift, jf. EØF-traktatens artikel 95, stk. 1, eller 'interne afgifter, som indirekte vil kunne beskytte andre produkter', jf. EØF-traktatens artikel 95, stk. 2, når slagtesvinene forud for importen allerede var pålagt en tilsvarende afgift i oprindelseslandet, og denne ikke er taget i betragtning ved opkrævningen i importlandet?

3) Er en national retsinstans beføjet til at efterprøve, om opkrævningen af en indenlandsk afgift som beskrevet i første spørgsmål er forenelig med fællesskabsretten, jf. EØF-traktatens artikel 92, når sagsøgeren i hovedsagen på overbevisende måde gør gældende at være genstand for diskriminering på grund af en national støtte, idet vedkommende bidrager til at finansiere støtten med afgiften, skønt importører ikke er støtteberettiget?

4) Såfremt det tredje spørgsmål besvares bekræftende:

Er finansieringen af den i første spørgsmål nærmere beskrevne fond ved hjælp af afgifter på kød af svin fra andre medlemsstater indirekte en protektionistisk mekanisme, som på grund af sin virkemåde kan sammenlignes med en beskyttende støtte som omhandlet i EØF-traktatens artikel 92? Er en sådan mekanisme uforenelig med fællesmarkedet som omhandlet i EØF-traktatens artikel 92? Er en sådan mekanisme derfor på samme måde som en tilsvarende beskyttende støtte forbudt ifølge EØF-traktatens artikel 92?«

9. Forelæggelseskendelsen blev registreret på Domstolens Justitskontor den 9. marts 1992.

II — Skriftlig forhandling

10. I medfør af artikel 20 i protokollen vedrørende statutten for EØF-Domstolen er der indgivet skriftlige indlæg, den 22. maj 1992 af sagsøgeren i hovedsagen, selskabet Scharbatke, ved advokat L. Liebenau, den 12. juni 1992 af den tyske regering ved E. Röder, som befuldmægtiget, og den 10. juni 1992 af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent R. Wainwright og A. Bardenhewer, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede.

11. På grundlag af den refererende dommers rapport og efter at have hørt generaladvokaten har Domstolen besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

III — Skriftlige indlæg for Domstolen

Indlæg fra sagsøgeren i hovedsagen

12. *Selskabet Schrabatke* har anført, at opkrævningen af afgift af dyr, der indføres til Forbundsrepublikken Tyskland fra andre medlemsstater af Fællesskabet, strider mod bestemmelserne i traktatens artikel 9 og 12, da den udgift, der rammer lignende indenlandske produkter, opvejes ved afsætningsfondens virke. De salgsfremmende foranstaltninger, der iværksættes af fonden, fører i praksis til hel eller delvis udligning af den

udgift, der rammer de tyske virksomheder, som er underlagt bidragspligten. Et sådant bidragssystem er kun tilsyneladende et internt afgiftssystem og kan som følge heraf på grund af sin protektionistiske karakter betegnes som en afgift med tilsvarende virkning som told.

13. Den overensstemmelse, der ifølge Domstolens praksis skal være mellem opkrævningen af en afgift og den fordel, der ydes alene indenlandske produkter til gengæld herfor, i form af midler, der stammer fra afgiften, er bevist i det foreliggende tilfælde. Afsætningsfondens formål er nemlig alene at tilskynde forbrugeren til at vælge tyske produkter, hvilket sker til skade for udenlandske produkter. De reklameforanstaltninger, der iværksættes af fonden til fordel for tyske produkter, kan ikke have nogen fordelagtig virkning for salget af lignende importerede produkter.

14. Sagsøgeren i hovedsagen finder i modsætning til den forelæggende ret ikke, at ovennævnte dom i Steinike-sagen strider mod ovennævnte domme i IGAV- og Cucchi-sagerne. I dommen i Steinike-sagen lagde Domstolen klart vægt på ligebehandlingen af produkterne ved opkrævningen af afgifterne og på, at der ikke var tale om nogen indirekte forskelsbehandling af udenlandske produkter i forhold til indenlandske produkter, f.eks. ved centraliserede foranstaltninger til fremme af handelen med disse.

15. Dersom Domstolen finder, at de pågældende afgifter ikke kan betragtes som en foranstaltning med tilsvarende virkning som told, finder sagsøgeren i hovedsagen, at der under alle omstændigheder er grund til at betragte dem som uforenelige med traktatens artikel 95. Sagsøgeren henviser i denne henseende til ovennævnte dom i sagen Schul og gør gældende, at de tyske myndigheder ikke kan kræve en afgift med den fulde sats, men alene en afgift, der er nedsat med den, der allerede er betalt i Nederlandene.

16. Dersom Domstolen besvarer det tredje spørgsmål bekræftende, og gør det muligt for den forelæggende ret at efterprøve de pågældende bidrags forenelighed med traktatens artikel 92, gør sagsøgeren i hovedsagen gældende, at en form for støtte efter de konklusioner, der kan udledes af ovennævnte dom i sagen Frankrig mod Kommissionen, meget vel kan stride mod traktatens artikel 92 på grund af den måde, hvorpå den finansieres.

17. Sagsøgeren bemærker i denne henseende, at størrelsen af de støtteforanstaltninger, der træffes af afsætningsfonden til fordel for indenlandske produkter, automatisk vokser med væksten i provenuet af afgifter, bl.a. på importvarer. Således får den måde, hvorpå fondens foranstaltninger finansieres, protektionistiske virkninger, der går ud over støtten i egentlig forstand. Bidragene til fonden strider således mod traktatens artikel 92, for så vidt som de opkræves af importvarer, der hidrører fra andre medlemsstater.

Indlæg fra den tyske regering

18. Sagsøgte i hovedsagen har vedrørende det *første spørgsmål* bemærket, at det væsent-

ligste træk ved en afgift med tilsvarende virkning som told, der adskiller den fra en national afgift i medfør af traktatens artikel 95, er, at den førstnævnte alene rammer importvarer, mens den sidstnævnte både rammer importvarer og indenlandske varer. De omtvistede afgifter hører under en almindelig intern afgiftsordning. Importvarerne beskattes ikke på grund af importen, men fordi de importeres på et vist forarbejdningsstadium, på hvilket der opkræves afgifter på samme måde som af indenlandske produkter. Disse afgifter kan således ikke udgøre afgifter med tilsvarende virkning som told.

19. Efter Domstolens praksis skal der dog tillige tages hensyn til formålet med de pågældende afgifter (dom af 11.3.1992, forenede sager C-78/90 — C-83/90, Compagnie commerciale de l'Ouest, Sml. I, s. 1847). Den tyske regering har i denne henseende gjort gældende, at de omtvistede afgifter ligeledes kommer de producenter, hvis dyr indføres til Tyskland, til gode. De reklameforanstaltninger, der iværksættes af fonden, henvender sig udelukkende til den endelige forbruger. Således bygger reklame for slagteriprodukter ikke på dyrenes oprindelse eller sammensætningen af de forarbejdede produkter. De tyske bestemmelser vedrørende fonden bør ikke i forbindelse med fremme af salget fortolkes således, at de produkter, der fremstilles ved behandling eller forarbejdning af kød fra dyr af udenlandsk oprindelse, skulle være udelukket fra reklamen. Tværtimod kommer reklamen alle slagteriprodukter til gode uden forskel og uden hensyntagen til deres oprindelse, fordi kun behandlingen og forarbejdningen er sket i Tyskland. Den større efterspørgsel efter forarbejdede og forædlede produkter inden for kødsektoren, der er fondens formål, kommer på samme måde efterspørgslen efter udenlandske og indenlandske råvarer til gode.

20. På baggrund af Domstolens praksis har den tyske regering derfor foreslået det første spørgsmål besvaret benægtende.

21. Den tyske regering har ligeledes foreslået det *andet spørgsmål* besvaret benægtende, eftersom den omtvistede afgift rammer indenlandske og importerede produkter på det første stadium af deres forarbejdning, uden at der gøres forskel på grund af deres herkomst, hverken med hensyn til satsen, beregningsgrundlaget eller opkrævningsmåden.

22. På baggrund af Domstolens praksis, hvorefter der inden for rammerne af traktatens artikel 95 skal tages hensyn til anvendelsen af provenuet af den pågældende afgift, har den tyske regering på ny gjort gældende, at de salgsfremmende foranstaltninger, der finansieres af afsætningsfonden, kommer både indenlandske og udenlandske råvarer til gode, dersom de behandles eller forarbejdes i Tyskland. Udenlandske produkter, der ikke be- eller forarbejdes i landet, er ikke undergivet den omtvistede afgift.

23. Den tyske regering har ligeledes bemærket, at konklusionerne i ovennævnte dom i Schul-sagen ikke kan overføres til det foreliggende tilfælde, fordi importen i Schul-sagen blev beskattet, hvorimod den tilsvarende omsætning ikke blev beskattet i landet. Det omtvistede bidrag, som i den foreliggende sag er blevet betalt af sagsøgeren,

beregnes derimod efter de samme kriterier som den afgift, der skal betales af en tysk afgiftspligtig.

24. For så vidt angår det *tredje spørgsmål* har den tyske regering gjort gældende, at undersøgelsen af, om en national støtteforanstaltning er forenelig med traktatens artikel 92, efter Domstolens faste praksis hører under Kommissionens kompetence ifølge proceduren i traktatens artikel 93 og under Domstolens kontrol (jf. ovennævnte dom i Steinikesagen og dom af 21.11.1991, sag C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires, Sml. I, s. 5505, samt ovennævnte dom af 11.3.1992 i sagen Compagnie commerciale de l'Ouest).

25. Ifølge den tyske regerings opfattelse er der ikke grund til at fravige denne praksis, så meget mere som Rådet stadig ikke har vedtaget de gennemførelsesforordninger, som er omhandlet i traktatens artikel 94. Loven om fonden er blevet meddelt Kommissionen i overensstemmelse med traktatens artikel 93, stk. 3, uden at denne har krævet ændring af den deri omhandlede ordning. Den forelæggende ret er derfor ikke kompetent til at tage stilling til denne ordnings forenelighed med traktatens artikel 92.

26. I forbindelse med det *fjerde spørgsmål* og til trods for, at det ikke er fornødent at besvare dette i betragtning af det benægtende svar på det tredje spørgsmål, har den tyske regering udviklet det synspunkt, at reglerne om finansiering af en statslig støtteforanstaltning kun skal kontrolleres på baggrund af traktatens artikel 95, men ikke på baggrund af artikel 92.

27. Efter den tyske regerings opfattelse kan der være tale om indgreb i traktatens artikel 92 som følge af anvendelsen af indtægterne af en indenlandsk afgift, men ikke blot i kraft af den måde, hvorpå afgiften opkræves. En diskriminerende indenlandsk afgift kan ikke i sig selv bevirke, at anvendelsen af provenuet betragtes som en forbudt form for statsstøtte i medfør af traktatens artikel 92. Det samme gælder også i det modsatte tilfælde: En afgiftsmæssig diskrimination kan ikke begrundes med, at den diskriminerende afgift tjener til finansiering af en form for støtte, der er tilladt ifølge artikel 92.

28. Det er således anvendelsen af provenuet af en indenlandsk afgift, der er afgørende for bedømmelsen af, om den udgør en forbudt form for statsstøtte. Ifølge den tyske regering støttes denne konklusion af følgende betragtning: Dersom ulovligheden af finansieringen kunne medføre, at en statslig støtteforanstaltning blev ulovlig, skulle denne støtte principielt tilbagebetales af støttemodtagerne. Men det er ikke tænkeligt, at en overtrædelse af fællesskabsretten i henseende til finansieringen kunne have virkninger på retsforholdet mellem den pågældende medlemsstat og støttemodtagerne.

29. Den tyske regering har endvidere gjort gældende, at man på tidspunktet for afsigelsen af ovennævnte dom i sagen Frankrig mod Kommissionen var af den opfattelse, at traktatens artikel 95 ikke havde til formål at føre kontrol med anvendelsen af provenuet af en indenlandsk afgift. Man fandt tværtimod, at en sådan afgift var i overensstemmelse med artikel 95, når den i samme omfang ramte indenlandske og importerede produkter. Siden har Domstolens praksis udviklet sig således, at der i forbindelse med anvendelsen af artikel 95 ligeledes tages hen-

syn til anvendelsen af provenuet af en indenlandsk afgift (jf. dom af 21.5.1980, sag 73/79, Kommissionen mod Italien, »Sovraprezzo«, Sml. s. 1533). Det vil således stride mod den pågældende bestemmelse, hvis provenuet af en intern afgift, der pålægges både indenlandske og importerede produkter, alene eller i det væsentlige kun kommer indenlandske produkter til gode.

30. Denne udvikling i retspraksis har til følge, at en skattelignende afgift, som opkræves efter samme regler af indenlandske og importerede produkter, og hvoraf provenuet ikke benyttes diskriminatorisk i forhold til produkter fra andre medlemsstater, ikke kan anses for uforenelig med traktatens artikel 92 blot på grund af dens finansiering, men alene i tilfælde af, at anvendelsen af provenuet af den i det væsentlige kommer indenlandske produkter til gode. Disse betragtninger stemmer efter den tyske regerings opfattelse med Kommissionens enekompetence til at bedømme en i traktatens artikel 92 omhandlet støtte, mens de nationale retter er berettigede til at efterprøve en intern afgifts forenelighed med artikel 95. Det ville således være selvmodsigende, hvis man af ulovligheden af finansieringsmåden, som de nationale retter kan tage stilling til, udledte, at en støtteforanstaltning, som ikke kan efterprøves af dem, var ulovlig.

31. Den tyske regering har afslutningsvis bemærket, at de faktiske forhold i sag 47/69 er temmelig forskellige fra forholdene i den foreliggende sag. I sagen fra 1969 var der tale om en form for støtte, som i det væsentlige alene kom indenlandske producenter til gode, hvilket ikke er tilfældet i denne sag.

Kommissionens indlæg

32. *Kommissionen* har indledningsvis bemærket, at afsætningsfonden med henblik på udførelsen af sit formål støtter sig til organisationen »Centrale Marketing-Gesellschaft der deutschen Agrarwirtschaft«, der iværksætter fælles markedsfremstød med moderne midler og metoder, hvilket vil sige, at den organiserer messer og foretager markedsundersøgelser mv.

33. For så vidt angår det *første spørgsmål* har Kommissionen bemærket, at det omtvistede bidrag, der opkræves ved slagtningen af dyrene, er en skattelignende afgift, der uden forskel rammer importerede og indenlandske produkter, pålægges af staten og anvendes med et bestemt formål. I dette tilfælde har denne afgift alene til formål at fremme markedsføringen af tyske produkter. Med henblik på besvarelsen af dette præjudicielle spørgsmål må der sondres mellem en afgift med tilsvarende virkning som told i medfør af traktatens artikel 8 og 12 og en indenlandsk afgift i medfør af traktatens artikel 95, idet den samme afgift ikke samtidig kan henføres til disse to kategorier (jf. ovennævnte dom i Cucchi-sagen).

34. Kommissionen har bemærket, at der efter Domstolens praksis er tale om en afgift med tilsvarende virkning som told, når en afgift særlig rammer importvarer, men ikke lignende indenlandske varer, og at man ikke som afgifter med tilsvarende virkning som told kan betragte afgifter, der er et led i et almindeligt internt afgiftssystem, som konsekvent behandler indenlandske og importerede produkter efter samme kriterier. I øvrigt

kan afgifter, der er bestemt til at finansiere et indenlandsk offentligretligt organs virke anses for afgifter med tilsvarende virkning som told (jf. dom af 19.6.1973, sag 77/72, Capolongo, Sml. s. 611, og ovennævnte dom i Cucchi-sagen).

35. Kommissionen har ligeledes bemærket, at man i overensstemmelse med Domstolens praksis med henblik på at anse en intern afgift for en »afgift med tilsvarende virkning« tillige må tage det formål, hvortil provenuet af denne afgift er bestemt, i betragtning. En intern afgift, der både rammer importerede og indenlandske lignende produkter, kan være en afgift med tilsvarende virkning som told, dersom den alene er bestemt til at finansiere aktiviteter, som særlig kommer de omfattede indenlandske produkter til gode.

36. Efter at have fundet en vis selvmodsigelse i Domstolens tidligere praksis vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt udligningen af afgiften af indenlandske produkter skal være fuldstændig eller delvis med henblik på bedømmelsen af en indenlandsk afgift som værende en »afgift med tilsvarende virkning som told« (jf. ovennævnte domme i Steinike-, Capolongo-, IGAV-, Cucchi- og Sovraprezzo-sagerne), har Kommissionen bemærket, at Domstolens praksis er blevet befæstet og afklaret ved ovennævnte dom i sagen Compagnie commerciale de l'Ouest. Der er således kun tale om en afgift med tilsvarende virkning som told, der er forbudt ved traktatens artikel 9 og 12, dersom den pågældende indenlandske afgift, der uden forskel opkræves af indenlandske og importerede produkter, alene anvendes til fordel for indenlandske produkter, og dersom den afgift, der påhviler de indenlandske produkter, fuldstændig udlignes.

37. Efter denne retspraksis tilkommer det de nationale retter at fastslå, om den fordel, der finansieres ved den omtvistede afgift, udelukkende tjener til at fremme markedsføringen og salget af de indenlandske produkter, og om den fuldstændig udligner den afgift, der hviler på disse produkter. Spørgsmålet om, hvorvidt de fra Nederlandene hidrørende svin, der blev forhandlet i Tyskland forsynet med et stempel, der angav deres oprindelse, har haft fordel af afsætningsfondens salgsfremmende foranstaltninger, hører ligeledes under den nationale rets kompetence.

38. Kommissionen har til slut bemærket, at den omstændighed, at den pågældende afgift først opkræves ved slagtningen, dvs. på et stadium efter grænseoverskridelsen, ikke efter Domstolens praksis er til hinder for anvendelsen af traktatens artikel 9 og 12.

39. Hvad angår det *andet spørgsmål* har Kommissionen bemærket, at der — stadig i overensstemmelse med Domstolens ovennævnte omtalte praksis — er tale om en indenlandsk afgift i medfør af traktatens artikel 95, som er forbudt for så vidt den er diskriminerende, nemlig for så vidt den rammer importerede produkter hårdere, når den uden forskel og efter de samme kriterier rammer indenlandske og importerede produkter, men afgiften af de indenlandske produkter delvis udlignes ved anvendelsen af provenuet af denne afgift. Dersom den pågældende afgift, der påhviler indenlandske produkter, i den foreliggende sag delvis udlignes ved nationale salgsfremmende foranstaltninger, bevirker denne udligning forskelsbehandling med det beløb, der skal betales af importerede produkter.

40. Størrelsen af dette diskriminerende beløb skal fastsættes af den nationale ret, og bevisbyrden påhviler de nationale myndigheder. Dersom der ikke kan føres bevis for den nøjagtige størrelse af de diskriminerende beløb, der rammer de importerede produkter, finder Kommissionen, at den pågældende beskatning bør ophæves fuldstændigt, idet dette er den eneste måde, hvorpå man kan undgå en direkte eller indirekte forskelsbehandling. Dette fremgår af Domstolens praksis (jf. dom af 8.1.1980, sag 21/79, Kommissionen mod Italien, Sml. s. 1) samt af ordlyden af og ånden bag traktatens artikel 85.

41. Kommissionen gør ligeledes gældende, at de principper, der er fastslået ved ovennævnte dom i Schul-sagen, ikke kan overføres til den skattelignende afgift, der er tale om i denne sag. For så vidt angår merværdiafgiften er der nemlig tale om et fælles system, for hvilket der findes et ensartet grundlag i samtlige medlemsstater, og som derfor i sin helhed kan vurderes på grundlag af traktatens artikel 95. I den foreliggende sag er der derimod tale om to forskellige afgifter, som på grund af selvstændigheden på beskatningsområdet opkræves på forskellig måde, og hvis beløb ikke er kendt i enkeltheder. Foreneligheden med traktatens artikel 95 skal således undersøges særskilt for hver afgifts vedkommende og på baggrund af de respektive nationale bestemmelser. Den tyske afgift er derfor ikke i sig selv diskriminerende som følge af, at det importerede produkt allerede i oprindelseslandet er blevet pålagt en anden national slagteafgift, der ikke er blevet godtgjort ved eksporten.

42. Kommissionen har vedrørende det *tredje og fjerde spørgsmål* anført, at traktatens artikel 92 i modsætning til artikel 95 ikke har umiddelbar virkning. I overensstemmelse med Domstolens praksis er det i bestemmelsens stk. 1 omhandlede forbud hverken absolut eller ubetinget. Prøvelsen af foreneligheden af en støtteforanstaltning med fællesmarkedet er overladt til Kommissionen efter den procedure, der er fastlagt med henblik herpå i traktatens artikel 93. Borgerne kan således ikke ved en national ret påberåbe sig traktatens artikel 92 til støtte for en påstand om, at en støtteforanstaltning er uforenelig med fællesskabsretten (jf. ovennævnte dom i sagen Compagnie commerciale de l'Ouest).

43. Kommissionen har dog understreget, at der, stadig ifølge Domstolens praksis, findes følgende undtagelser fra denne regel: De nationale retter kan efterprøve, om en støtteforanstaltning er forenelig med traktatens artikel 92, når Kommissionen har truffet en beslutning i medfør af dennes artikel 93, stk. 2, og kan ligeledes efterprøve, om bestemmelserne i artikel 93, stk. 3, er overholdt. Borgerne kan således gøre gældende, at en statsstøtte ikke er meddelt Kommissionen. I det foreliggende tilfælde er den omtvistede afgift meddelt Kommissionen i medfør af artikel 93, stk. 3.

44. Kommissionen har bemærket, at det — selv om det ikke kan udelukkes, at den omtvistede afgift i det foreliggende tilfælde er uforenelig med traktatens artikel 92 på grund af finansieringsmåden — er overflødigt at besvare det fjerde spørgsmål, idet den nationale ret ikke er kompetent til at anvende artikel 92 på realiteten i sagen.

C.N. Kakouris

Refererende dommer